

बरहथवा नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
बरहथवा, सर्लाही
मधेश प्रदेश, नेपाल

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को
वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट

फोन नं. +९७७ (०४६) ५४०३१०
इमेल ठेगाना: barahathawamun@gmail.com
वेब साइट: barhathwamun.gov.np

बरहथवा नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
बरहथवा, सर्लाही
मधेश प्रदेश, नेपाल

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को वार्षिक नीति

वार्षिक नीति कार्यक्रमका आधारहरू

१. नेपालको संविधान २०७२, धारा ४ बमोजिम मार्गनिर्देशक सिद्धान्त तथा नीतिहरू ।
२. नेपाल सरकारबाट जारी भएको पन्ध्रौं योजना र प्रदेश सरकारबाट जारी गरिएको पहिलो आवधिक योजना ।
३. नेपाल सरकारले प्रतिवद्धता गरेका विभिन्न प्रतिज्ञाहरू, दिगो विकासका लक्ष्यहरू
४. संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त निर्देशन तथा परिपत्रहरू ।
५. चुनावी घोषण पत्र
६. बरहथवा नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको बैठक र नगर सभाबाट जारी गरिएका ऐन, नियम, कार्यविधि निर्देशिकाहरू
७. स्थानीय समाजसेवी, बुद्धिजीवि, शिक्षा प्रेमी, उद्योगी, ब्यापारी, नागरिक समाज, टोल विकास संस्थाका प्रतिनिधिहरू, मजदुर, किसान, लगायत संघ संस्थाहरूबाट संकलन गरिएका सुझावहरू ।
८. वडा स्तरीय गाँउ टोल, बस्ती-बस्तीहरूबाट संकलित योजना तथा कार्यक्रमहरू ।
९. विषयगत शाखाहरूबाट पेश भएका र संचालन हुने योजना तथा कार्यक्रमहरू ।

वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमका उद्देश्यहरू

१. जनताको माग र नगरपालिकाबाट प्रवाह हुने सेवामा एकरूपता ल्याउने ।
२. नीति, कार्यक्रम तथा बजेट वीचको सामञ्जस्यता कायम गरी नगर भित्रको सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई चुस्त, दुरुस्त, जवाफदेही, पारदर्शी र सेवाग्राही मैत्री बनाई सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुर्याउने ।
३. स्थानीय सरकारबाट प्रदान गरिने स्वास्थ्य, शिक्षा, कृषि, रोजगार प्रवर्द्धन, पूर्वाधार विकास, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन जस्ता विकासका अवसरहरूमा गरिब, सीमान्तकृत तथा बञ्चित वर्ग र समुदायको सहभागिता सुनिश्चित गर्ने र विकासको लाभांशलाई समन्यायिक ढंगले वितरण गरी समतामूलक समाजको स्थापनामा परिलक्षित गरिनु,
४. भूमिहिन दलित, सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोवासीको व्यवस्थापन गर्नुको साथै ऐलानी, पर्ती, सार्वजनिक जग्गा व्यवस्थापन गर्ने कार्य विशेष प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाउने ।

विषयगत क्षेत्र अनुसार प्राथमिकतामा परेका मुख्य नीतिहरु

➤ “उत्पादन मूलक कार्यका लागि प्रोत्साहन, स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित उद्योग व्यावसाय संचालन” मूल नाराका साथ आर्थिक विकास सम्बन्धि नीतिहरु

१. चालु आ.व.मा निर्माण कार्य सम्पन्न भएको नयाँ तरकारी बजारको सेडमा बजार व्यवस्थापन तथा संचालन सम्बन्धि कार्यविधि बनाई लागु गरिनेछ ।
२. चालु आ.व.मा निर्माण कार्य प्रारम्भ भएको माछा मासु बजारलाई पूर्ण व्यवस्थित गरी संचालनमा ल्याइनेछ ।
३. सहरी विकास मन्त्रालयको सहकार्यमा चालु आ.व.मा निर्माण कार्य प्रारम्भ भएको चामल तथा रेडिमेड बजारमा आधुनिक व्यावसायिक भवन निर्माण गरि आगामी आ.व.मा हालको रेडिमेड (हङ्कङ्ग) बजारका स-साना व्यावसायिहरुलाई सहूलियत दरमा व्यावसाय संचालन गर्ने वातावरण मिलाइनेछ ।
४. हालको प्रचुन बजारमा व्यापार गरिरहेका स-साना उद्यमी व्यापारीहरुका लागि सोहि स्थानमा नयाँ भवन समरचना बनाई नियमानूसार प्रक्रिया अपनाइ सकेम्म सहूलियत दरमा उपलब्ध गराउने वातावरण मिलाइनेछ ।
५. यस नगरपालिका क्षेत्र भित्रका सबै वाडाका कृषकहरुलाई लक्षित गरी प्रत्येक खेत सम्म सिंचाई सुविधा पुर्याउन कृषि विद्युतिकरण, डिप बोर्डिङ्ग, सौर्य उर्जा सिंचाई प्रविधिको विकास कार्यलाई उच्च प्राथमिकताका साथ निरन्तरता दिइनेछ ।
६. प्रत्येक वडाबाट ५/५ जना उद्यमी किसान छनौट गरी अर्गानिक खेतिको प्रवर्द्धन तथा रासायनिक विषादीको प्रयोग न्यूनीकरण सम्बन्धि प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिम कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
७. आलु, मकै रोप्ने कृषि जन्य उपकरणमा किसानको पहुँच कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
८. स्थानीय उत्पादन मकैको प्रसोधन गरी विभिन्न प्रकारको खाद्य तथा पशु आधार उत्पादन सम्बन्धि उद्योग पब्लिक, प्राइवेट पाटनरसीप मोडेलमा संचालन गरिनेछ ।
९. बरहथवा नगरपालिका अन्तर्गतका किसानहरु द्वारा आर्गेनिक तरकारी खेती, वैज्ञानिक कृषि प्रणाली प्रवर्द्धन गर्न तालीम तथा अध्ययन अवलोकन भ्रमणको व्यवस्था गरिनेछ ।
१०. थोरै जमीन भएका कृषकहरुलाई विशेष अनुदानको व्यवस्था गरी व्यावसायिक तरकारी खेती तर्फ आकर्षित गरिनेछ ।
११. बरहथवा नगरपालिका वडा नं. ११ को वडा कार्यालय नजिक रहेको पुरानो साभा संस्थाको भवनमा मिनि कोल्डस्टोर निर्माणका लागि पुर्वाधार तयार गरिनेछ ।
१२. किसानहरुको कृषिजन्य उत्पादनलाई सुरक्षित गर्न कृषि विमा कार्यक्रम लाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१३. उन्नत पशुपालन, पशु विमा, गोठ तथा भकारो सुधार जस्ता कार्यक्रमहरु निरन्तर सञ्चालनमा विशेष पहल गरिनेछ ।
१४. पशु विकास फर्म तथा व्यावसायलाई थप सेवा र टेवा पुर्याइनेछ । पशु स्वास्थ्य सिविर र पशु मेला कार्यक्रम लाई व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ ।

१५. कृषि पकेट क्षेत्रलाई आधार लिई आलु, मकै, तोरी, तरकारी र खाद्यान्न उत्पादन तथा पशुपालन, माछा पालन ब्यवसायलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
१६. दुध, तरकारी, आलु, मकै उत्पादन गर्ने किसानलाई विशेष अनुदानको ब्यवस्था मिलाई बरहथवालाई कृषि पर्यटकीय स्थलको रूपमा पहिचान दिलाउने कार्यक्रम प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
१७. श्री चक्र जनता शहिद गंगा मा.वि.को नाममा नम्बरी दर्ता कायम रहेको १ विगहा ५ कठ्ठा ५ धुर जगामा नवप्रवर्तन साभेदारी कोष कार्यक्रम अन्तर्गत निर्माण भएको कृषि प्रयोगशाला निरन्तर संचालन तथा ब्यवस्थापनका गर्ने कार्यक्रमको निरन्तरता दिइनेछ ।

➤ **“राजस्वमा बैज्ञानिक सुधार, समृद्ध बरहथवाको मूल आधार” नारा सहित राजस्व सुधार सम्बन्धि नीतिहरु कार्यान्वयनका लागि निम्नानुसारको पहलकदमी गरिनेछ ।**

१. बरहथवा नगरपालिकाको स्वीकृत वागमती नदीको वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (ई.आई.ए.) को आधारमा वालुवा, गीट्टी खनिज उत्खननका लागि इ विडिङ्ग प्रक्रियाबाट ठेक्का बन्दोवस्त गरिनेछ ।
२. नगरपालिकाको स्वामित्वमा रहेको बजार क्षेत्रका सटर तथा भवनहरुको बाँकी बक्यौता घर भाडा कडाइका साथ संकलन गरिनेछ । सम्भौता विना बसेका भवन तथा सटरहरुलाई ब्यवस्थित गरिनेछ । बाँकी बक्यौता राख्ने ठेकेदार/व्यक्तिहरुलाई कालोसूचीमा राखी अव उपरान्त नगरपालिकाको आन्तरिक आयको कुनै पनि ठेकामा भाग लिनबाट बंचित गराइनेछ ।
३. बहाल विटौरीलाई ब्यवस्थित गरि कर संकलन गर्ने कार्य कडाइका साथ लागू गरिनेछ ।
४. गत विगतमा बजार तथा पोखरीहरु ठेक्का लिई सकार रकम जम्मा नभएका राजस्वहरु कडाइका साथ असुलउपर गरिनेछ ।
५. चालु आ.व मा राजस्व प्रणालीलाई स्वचालित प्रविधिमा आधारित गरिएकोमा राजस्वका संभावित क्षेत्रहरु पहिचान गरी दायरा विस्तार गरिनेछ ।
६. नगर क्षेत्र भित्र घर संरचना भाडामा लगाउनेहरुसँग सम्भौता बमोजिमको रकममा १० प्रतिशत घर बहाल कर संकलन गर्ने कार्य रणनीतिक रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
७. नगर क्षेत्र भित्रका सबैभन्दा बढी कर तिर्ने करदाताहरुको अभिलेख राखी करदाता सम्मान कार्यक्रम गर्ने ब्यवस्था मिलाइनेछ ।
८. राजस्व सुधारका लागि सम्भाव्यता अध्ययन कार्य विज्ञहरुबाट सेवा परामर्श लिई **“प्रगतीशील कर प्रणाली”** लागू गरिनेछ ।
९. महालेखा परीक्षकहरुबाट सम्पन्न भएको लेखा परीक्षण प्रतिवेदनको आधारमा असुल उपर गर्नुपर्ने बेरुजूको सूचीमा रहेका निर्माण ब्यावसायी ठेकेदार, उपभोक्ता समिति, कर्मचारी, जनप्रतिनिधि, लगायत सबै संग आगामी आ.व. भित्र अनिवार्य रूपमा नियमानुसार असुलउपर गरिनेछ ।
१०. बरहथवा नगरपालिका भित्र ब्यावसाय गरि रहेका ब्यावसायिहरुलाई लाई कर, राजस्व, ब्यावसाय दर्ता तथा मास्केवारी प्रविष्टीकरण सम्बन्धि अभिमूखिकरण तालिम दिई ब्यावसाय दर्ता प्रक्रियामा ल्याइनेछ ।

सामाजिक विकास तर्फका नीतिहरू

➤ “आधारभूत स्वास्थ्य नगरवासीको मौलिक अधिकार, विशेषज्ञ सेवा सहित निःशुल्क उपचार” मूल नारा सहित स्वास्थ्य सम्बन्धि नीतिहरू लाई निम्न अनुसार लागु गरिनेछ ।

१. चालु आ.व.मा निर्माण कार्य सम्पन्न भएको १५ शैयाको अस्पताल बरहथवामा विशेषज्ञ चिकित्सक सहितको सुविधा सम्पन्न शल्यक्रिया (सीअस), भिडियो एक्सरे, प्रयोगशाला (ल्याव) ब्लडबैंक, आइ.सी.यु. सहितको अत्याधुनिक सुविधा सम्पन्न प्रसुतिगृह विशेष प्राथमिकताका साथ क्रमशः संचालनमा ल्याइनेछ ।
२. बरहथवा नगर अस्पतालमा विमा सहितको फार्मसी सेवा संचालनमा ल्याइनेछ ।
३. नेपाल सरकारबाट तोकीएको निःशुल्क औषधि नगरपालिकाबाट खरीद गरी सबै स्वास्थ्य केन्द्रमा औषधिको अभाव रहने समस्याको अन्त्य गरिनेछ ।
४. पूर्ण खोप घोषणा भएको यस बरहथवा नगरपालिका अन्तर्गत खोप कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाउन अभियानका साथ विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
५. बरहथवा नगरपालिका अन्तर्गतको प्रत्येक नगरवासीहरूका लागि स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।
६. प्रत्येक वडामा रहेको स्वास्थ्य संस्थाहरूको स्तर वृद्धि गरी निरन्तर निःशुल्क आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिनेछ ।
७. बरहथवा नगर अस्पताल संगै रहेको सर्पदंश उपचार केन्द्र लाई थप आवश्यक सुविधा सहित व्यवस्थित रूपमा संचालन गरिनेछ ।
८. स्वास्थ्य स्वयंम सेविकाहरूलाई थप जिम्मेवारी र थप प्रोत्साहन कार्यक्रम संचालनमा ल्याइनेछ ।
९. यस बरहथवा नगरपालिका अन्तर्गत संचालित बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी ढंगबाट संचालन गरिनेछ ।
१०. बरहथवा नगरपालिका अन्तर्गत वडा नं. १२ मा आयुर्वेद आरोग्य केन्द्र संचालन तथा व्यवस्थापन गरिनेछ ।
११. नसर्ने रोग सम्बन्धि सचेतना मूलक कार्यक्रम, निशुल्क सीविर एवं उपचारत्मक सेवा संचालनमा ल्याइनेछ ।
१२. बरहथवा नगरपालिका अन्तर्गतको गरीब तथा सीमान्तकृत समुदायका विरामीहरूलाई निजी अस्पतालमा उपचारका लागि जनस्वास्थ्य ऐन, बनाई लागु गरिनेछ ।

➤ “शिक्षामा सुधार, प्रगतिको आधार” मूल नाराका साथ शिक्षा युवा तथा खेलकुद विकास सम्बन्धि नीतिहरु

१. बरहथवा नगरपालिका अन्तर्गतका सामुदायिक विद्यालयहरुको शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न काठमाण्डौ विश्वविद्यालयको सहकार्यमा सम्पन्न भएको आधारभूत सर्वेक्षणको आधारमा सूचक सहितको रणनीति र कार्यनिति तथा अनुगमन, मूल्यांकन विधि प्रक्रिया तयार गरी लागु गरिनेछ ।
२. संस्थागत (नीजि) विद्यालयहरुमा गरिब तथा सीमान्तकृत समुदायका विद्यार्थीहरुलाई छात्रवृत्ति अनुदानमा निःशुल्क पठन पाठनको व्यवस्था मिलाउन कार्यविधि तयार गरी आगामी आ.व.मा लागु गरिनेछ ।
३. आधारभूत र मा.वि. तहहरुमा शिक्षकहरुका लागि विद्युतीय हाजिरी (ई-एटेन्डेन्स) प्रविधि अनिवार्य गरिनेछ । र उक्त हाजिरिको कन्ट्रोल सिस्टम वाइफाइ प्रविधि मार्फत बरहथवा नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालयको सूचना प्रविधि शाखाबाट गरिनेछ ।
४. सामुदायिक विद्यालयहरुमा कार्यरत शिक्षक तथा कर्मचारीहरुको तलब मासिक रुपमा उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
५. शिक्षक तथा कर्मचारीहरुलाई समय सापेक्ष पुनर्ताजगी तालिमको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
६. सामुदायिक विद्यालयहरुमा विद्यार्थी संख्याको अनुपातमा भौतिक पूर्वाधार निर्माण गर्न पहल गरिनेछ ।
७. सामुदायिक विद्यालयहरुमा विद्यार्थी संख्याको अनुपातमा शिक्षक दरबन्दी कायम गरी विद्यालयको आवश्यकता अनुसार स्वयमसेवक शिक्षक परिचालन गरिनेछ ।
८. दक्ष जनशक्ति उत्पादन र विकासका लागि शिक्षक सेवा र लोक सेवा आयोगको तयारी कक्षाहरु नगरपालिकाबाट निःशुल्क संचालन गरिनेछ ।
९. नगर भित्रका सामुदायिक विद्यालयहरु मध्ये साविकका ७ वटा गा.वि.स. मा १/१ वटा पर्ने गरी नमूना विद्यालय क्रमशः संचालनमा ल्याइनेछ ।
१०. सामुदायिक विद्यालयमा संचालित दिवा खाजा कार्यक्रमलाई पारदर्शि, गुणस्तरीय र प्रभावकारी रुपमा संचालनका लागि स्थलगत अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्ने परिपाटिको विकास गरिनेछ ।
११. विद्यालयमा विज्ञान तथा प्रविधि मैत्रि वातावरणको सृजना गरी पठनपाठन कार्यलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ ।
१२. प्रत्येक विद्यालयमा शुद्ध खानेपानी र लैङ्गिकमैत्री सुलभ शौचालयको व्यवस्था गरिनेछ ।
१३. विद्यार्थीहरुको सर्वाङ्गीण विकासकालागि प्रत्येक महिनाको अन्तिम शुक्रवार पुस्कतक रहित अतिरिक्त क्रियाकलाप गर्ने कार्यको थालनी गरिनेछ ।
१४. नगर भित्रका विद्यालयहरुका उत्कृष्ट प्र.अ., शिक्षक कर्मचारी र विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई सूचकको आधारमा छनौट गरी सम्मान गरिनेछ ।
१५. नगर क्षेत्र भित्रका सबै सामुदायिक विद्यालयहरुमा आधुनिक बालविकास केन्द्र संचालन अभियानलाई निरन्तरता दिई मन्तेश्वरी शिक्षा प्रणाली लागु गरिनेछ ।
१६. विद्यालय तहबाटै शिक्षालाई श्रम संग जोडन सीप विकास, उत्पादन र आयमूलक बनाउन उत्प्रेरित गरिनेछ ।

१७. नगरक्षेत्र भित्र संचालित कृषिवाली विज्ञान, जिओमेटिक इन्जिनियरिङ्ग, सिभिल इन्जिनियरिङ्ग, तर्फका प्राविधिक शिक्षा कार्यक्रमहरु एकीकृत गरी एकै स्थानबाट प्रभावकारी रुपमा संचालन तथा व्यवस्थापन गर्न जोड दिइनेछ ।
१८. **TVET** शिक्षालय सुधार कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।
१९. बरहथवा नगरपालिकाका लाई पूर्ण साक्षर नगरपालिका घोषणा गर्न आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
२०. विद्यालय बाहिर रहेका वालवालिकाहरुलाई विद्यालय भर्ना गराउने र पूर्ण समय टिकाउनका लागि विशेष कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
२१. नगर प्रमुखसंग प्रत्यक्ष संवाद हुने गरी **मेयर संग वालवालिका** कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
२२. लागु औषध नियन्त्रणका लागि नेपाल प्रहरी र ससस्त्र प्रहरी संग सहकार्य गरी विद्यालय स्तरमा सचेतना मूलक कक्षा संचालन गरिनेछ ।
२३. चालु आ.व.मा लिइएको नीति अनुसार युवा तथा खेलकुद सम्बन्धी नगरस्तरीय संजाल निर्माण गरि प्रतिभाको पहिचान सहित स्थानीय स्तरमा राष्ट्रिय स्तरको खेलाडी उत्पादन गर्ने कार्यको निरन्तरता दिइनेछ ।

➤ **“स्थानीय स्तरमै रोजगारीको अभिवृद्धि, बरहथवा नगर बासिको समृद्धि” मूल नाराका साथ रोजगारी अभिवृद्धि तर्फका नीतिहरु**

१. स्थानीय स्तरमा स्वरोजगारीका अवसर सृजना गर्न युवाहरुलाई लक्षित गरी आवश्यकताका आधारमा सीप तथा व्यवसायिक तालिमहरु प्राथमिकताका साथ संचालन गरिनेछ ।
२. गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रमको प्रभावकारी रुपमा संचालन गरी गरिब तथा सीमान्तकृत समुदायलाई उद्यमी बनाउने र नयाँ उद्यमीहरुलाई बजार क्षेत्रमा व्यावसाय गर्न उपयुक्त स्थान उपलब्ध गराउने नीतिको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
३. वास्तविक बेरोजगारहरुको तथ्यांक अद्यावधिक गरी प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमको मर्म र भावना अनुसार उपलब्धि मूलक र परिणाममूखी कार्य सम्पादन गरिनेछ । प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
४. वैदेशिक रोजगारमा जाने युवाहरु अदक्ष भइ कामदारको रुपमा जाँदा न्यून पारिश्रमिकमा काम गर्नुपर्ने बाध्याताको अन्त्य गर्न सिकर्मी, डकर्मी, विल्डीङ्ग इलेक्ट्रीसियन, मेसन, पलम्बीङ्ग, कारपेन्टर, ड्रेसमेकर, आल्मुनियम फिटिङ्ग, स्टील फिटिङ्ग, वेल्डर, मोटरसाइकल मर्मत, एसी-फ्रिज, मर्मत, आधुनिक खेती, च्याउ खेती, जस्ता सीपमूलक तालीम कार्यक्रमहरु विभिन्न संघ संस्थाहरुको सहकार्यमा संचालन गरि अर्धदक्ष तथा दक्ष कामदार उत्पादन गरिनेछ ।
५. नेपाल सरकारले लिएको लक्ष्य बमोजिम वैदेशिक रोजगारलाई व्यवस्थित, सुरक्षित, मर्यादित र उपलब्धिमूलक बनाउनको लागि आप्रवासन कार्यविधि निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
६. नगर भित्र बाट वैदेशिक रोजगारमा जाने यूवाहरु तथा तिनका परिवारहरुको लागि संयन्त्र बनाई संरक्षण प्रदान गरिनेछ ।

७. वैदेशिक रोजगारमा हुन सक्ने सम्भावित ठगि तथा समस्याहरुको न्यूनीकरण गर्न सहि सुचना प्रदान गर्न आप्रवासी स्रोत केन्द्र (सहायता कक्ष) को व्यवस्थापन तथा सञ्चालन गरिनेछ ।
८. वैदेशिक रोजगारको क्रममा ठगी तथा समस्यामा परेका कामदार तथा तिनका परिवारहरुको न्यायका लागि समन्वय, सहकार्य तथा सहजीकरण गर्ने नीति लिइनेछ ।
९. वैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त सीप, पूँजी, ज्ञान तथा प्रविधिको उपयोग गरी उत्पादनमूलक क्षेत्रमा लगानी गराउन र रोजगारी सृजना गर्न प्रोत्साहन तथा सहकार्य गर्ने नीति लिइनेछ ।
१०. स्थानीय स्तरमै रोजगारी प्रवर्द्धन गर्न बरहथवा नगरभित्र संचालित साना तथा मझौला उद्योगहरुमा आवश्यक उपकरण र उपयुक्त प्रविधिमा नगरपालिकाबाट अनुदान दिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
११. वैदेशिक रोजगारलाई व्यवस्थित र मर्यादित बनाउन तीनै तहका सरकारहरूसँग समन्वय सहकार्य तथा लागत साभेदारीमा आवश्यकता अनुसारको कार्यक्रम तथा परियोजनाहरुको कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१२. वैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त विप्रेषण हरुको सही सदुपयोग तथा उत्पादनमूलक क्षेत्रमा लगानीका लागि वित्तीय साक्षरता कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

➤ **“लैङ्गीक तथा समाजिक समावेशिकरणको आवश्यकता, बरहथवा नगरपालिकाको प्राथमिकता” सहित**

महिला, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक लगायत अन्य लक्षित वर्गहरु समबन्धित नीतिहरु

१. चालु आ.व.मा स्वीकृत भएको लैङ्गीक तथा सामाजिक समावेशीकरण नीति कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।
२. महिलाहरुलाई प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी सचेतना मूलक कार्यक्रमहरु संचालनमा जोड दिइनेछ ।
३. विद्यालय बाहिर रहेका किशोरीहरुलाई जीवन उपयोगी शिक्षा, उद्यमशिलता विकास तथा सीप मूलक तालिम कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
४. बालबालिका माथि हुने शारीरिक, मानसिक दण्ड सजाय तथा यौनजन्य दुर्व्यवहार विरुद्ध कार्यक्रम संचालनमा ल्याइनेछ ।
५. चालु आ.व.मा सर्वेक्षण भई अपाङ्गता साहायता सामग्री पाउन छुटेका व्यक्तिहरुलाई आगामी आ.व.मा उपलब्ध गराइनेछ ।
६. बौद्धिक अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको सीप विकास तथा अभिभावकहरुका लागि जनचेता कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
७. बालविवाह, लैङ्गीक हिंसा, दाईजो प्रथा जस्ता कुरितीहरु विरुद्ध सचेतना मूलक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
८. बालमैत्री स्थानीय शासन लागु गर्ने आधार तयार गरिनेछ ।
९. असक्त जेष्ठ नागरिकलाई सामाजिक सुरक्षा भत्ता घरदैलोमा नै पुऱ्याउने व्यवस्था गरिनेछ र प्रत्येक चौमासिकमा निःशुल्क स्वास्थ्य परीक्षण सम्बन्धि सिविर संचालनको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

➤ **“गरीबी संग लड्ने ऐक्यवद्धता, गरीबी मुक्त नगर घोषणा गर्ने प्रतिवद्धता” मूल नाराका साथ गरीबी निवारण तथा सहकारी सम्बन्धि नीतिहरु**

१. गरीबी निवारण मन्त्रालयबाट सर्वेक्षण भई प्राप्त विवरण अनुसार ठहर भएका गरीबहरुका लागि गरीबी निवारण सम्बन्धि रणनीति र कार्यनीति तयार पारी प्रभावकारी कार्यान्वयनका साथ गरीबी मुक्त नगरपालिका घोषणा गरिनेछ ।
२. बरहथवा नगरपालिका अन्तर्गतका सम्पूर्ण गरीबी निवारण समूह, संस्थाहरुलाई एकीकृत गरी सहकारी संस्थामा आवद्ध गरिनेछ । र गरीबी निवारण समूहमा रहेको रकमहरुको खोजी गरी पुनः परिचालन गर्ने नीति कडाइका साथ लागु गरिनेछ ।
३. गरीबी निवारण समूहहरुका सदस्यहरुलाई लक्षित गरी आर्थिक वृद्धि, बचत तथा आय आर्जन लगायत सीप विकासका कार्यक्रमहरु संचालनमा ल्याइनेछ ।
४. यस नगरक्षेत्र भित्रका सम्पूर्ण सहकारिहरुको प्रतिनिधित्व हुने गरी एक नगर स्तरीय सहकारी संस्था संजाल निर्माण गरिनेछ । र संजाल मार्फत सबै सहकारीलाई गतिशिल बनाइनेछ ।
५. औद्योगिक बस्तुहरुमा आत्म निर्भर हुने गरी परम्परागत, लघु तथा घरेलु, मझौला र साना उद्योगहरुको विकास बिस्तार र आधुनिकीकरणका लागि प्रोत्साहन गरिनेछ । अत्यावश्यक स्थानीय बस्तुहरु उत्पादनमा सहकारी र निजी क्षेत्रलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

➤ **“दिगो पूर्वाधारको निर्माण, बरहथवा विकासका लागि बरदान” मूल नारा सहित भवन, आवास र पूर्वाधर विकास सम्बन्धि नीतिहरु**

१. बरहथवा नगरपालिका अन्तर्गत आर्यघाट (स्वर्गद्वार) निर्माण कार्यको लागि उपयुक्त स्थान छनौट गरी आगामी आ.व.मा निर्माण कार्य सम्पन्न गरिनेछ ।
२. बरहथवा बजार तथा ग्रामीण आवास क्षेत्रमा रहेका नालाहरुको निकास नभई पानी जम्ने समस्याको दिघकालिन सामाधानका लागि पुराना नालाहरुको स्तरोन्ती तथा नयाँ नाला, निर्माण कार्य गरिनेछ ।
३. बरहथवा नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय अगाडि देखि सोतिपुल जोडने सडक निर्माण कार्य आगामी आ.व.मा सम्पन्न गरिनेछ ।
४. चालु आ.व.मा निर्माण कार्य प्रारम्भ भएको चामल तथा रेडिमेड बजारमा सुलभ सौचालय सहितको अत्याधुनिक २५ कोठे ब्यावसायिक भवन पूर्वाधारको निर्माण कार्य आगामी आ.व. सम्म सम्पन्न गराइनेछ ।
५. लागत साभेदारीमा बरहथवा नगरपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माण कार्य अगाडि बढाइनेछ ।
६. हालको गोरु, भैसी, पाडा जस्ता पशु बजारको बैकल्पिक स्थानमा व्यवस्थापन गरी हालको गोरुबजारमा ग्रीन पार्क सहित दुर्गा मनिदर निर्माण कार्य उच्च प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाइनेछ ।

७. बरहथवा नगरपालिका वडा नं. ५, सोती पुल देखि ओशो ध्यान केन्द्र, शान्तिवाटिका क्षेत्र हुदै बस पार्क सम्म पदमार्ग, ग्रीन पार्क सहितको सोती कोरिडोर निर्माण गर्न स्वीकृत विस्तृत परियोजना प्रस्ताव (DPR) को बमोजिम निर्माण कार्य अगाडी बढाइनेछ ।
८. बरहथवा नगरपालिकाको भवन निर्माण मापदण्ड तयार पारि नगर क्षेत्रमा कडाईका साथ लागू गरिनेछ,
९. दिगो पूर्वाधार विकासका लागि नगर यातायात गुरु योजना, खानेपानी तथा सरसफाई गुरु योजना, भू-उपयोग योजना, फोहरमैला व्यवस्थापन योजना एवम् प्रकोप व्यवस्थापन योजना तयार गरी कार्यान्वयनमा जोड दिईनेछ ।
१०. भवन निर्माण सम्बन्धि मौजुदा अदक्ष कामदार (मिस्त्री) हरुलाई मपदण्ड सम्बन्धि छोटो अवधिको सीप मूलक तालिम कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
११. नगर क्षेत्र भित्र रहेका अतिविपन्न, सिमान्तकृत र भूमिहिन परिवारलाई सुरक्षित बसोवासको लागि उपयुक्त स्थानमा नमुना बस्ती निर्माण गरी आवासको प्रबन्ध मिलाईने छ ।
१२. नगर कार्यपालिकाको कार्यालय देखी वडा कार्यालय सम्मका सबै सडकहरुको स्तरोन्नती गरी नमुना सडक विस्तार आयोजना निरन्तर कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
१३. विगत वर्षमा तयार पारिएको बरहथवा नगरपालिकाको रिङ्गरोडको डि.पी.आ.र लाई अध्ययन गरी सडकको दुवै पेट्टीमा नाला, फुटपाथ, वृक्षारोपण, सडक सौर्य बत्ती सहितको सडक निर्माण कार्य लाई प्राथमिकका साथ अगाडि बढाइनेछ ।
१४. विगत २ वर्ष देखि निर्माणाधिन रहेको वडा नं. ११ को खोरकट्टी जोड्ने भुलुङ्गे पुल निर्माण कार्य आगामी आ.व.मा सम्पन्न गरी संचालनमा ल्याइनेछ ।

➤ **“पर्यटन क्षेत्र र पूर्वाधार, समृद्ध बरहथवा मूल आधार” मूलनाराका साथ पर्यटन प्रवर्द्धन सम्बन्धि नीतिहरु**

१. चालु आ.व.मा लिएको नीति अनुसार निर्माण कार्य प्रारम्भ भएको बरहथवा नगरपालिका वडा नं. ९ को **“मुक्तेश्वर बाबा धाम ”** पर्यटकीय क्षेत्रको डि.पी.आर.अनुसार निर्माण कार्यको निरन्तरता दिइनेछ ।
२. हजरियामा आलु मकैको पकेट क्षेत्र र **“कृषि पर्यटकीय स्थल”** निर्माण गर्न विभिन्न दातृ निकायहरूसंग समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
३. हिरापुर ब्यारेजमा ब्यवस्थित माछा ताल, बोटिङ्ग, फिसिङ्ग सहितको पर्यटकीय स्थल निर्माण कार्य अगाडि बढाइनेछ ।
४. बरहथवा नगरपालिका अन्तर्गत वडा नं. १० मा रहेको गुलरिया मनको जग्गा संरक्षण गरि ताल सहितको पर्यटकीय स्थल निर्माणका लागि विस्तृत अध्ययन प्रतिवेदन DPR तयार पारी निर्माण कार्य क्रमशः अगाडी बढाइनेछ ।

५. सोती, मनुष्मारा, एकादशी, बुढिवाग्मती, ढावी, भिङ्ग्याही लगायतका स्थानीय नदीहरुको प्राकृतिक सौन्दर्यता सहित पर्यटकीय स्थल निर्माण सम्बन्धि विस्तृत अध्ययन प्रतिवेदन तयार पारी निर्माण कार्य क्रमशः अगाडी बढाइनेछ ।
६. बरहथवा नगरपालिका, वडा नं. ११ हिरापुरमा ब्यारेजमा लघु जलविद्युत आयोजनाको सम्भाव्यता अध्ययन गरी डि.पि.आर. तयारी गर्ने कार्य अगाडी बढाइनेछ ।

➤ **“शुद्ध खानेपानी, स्वस्थ जीन्दगानी” मूल नारा सहित खानेपानी र सरसफाई सम्बन्धि नीतिहरु**

१. चालु आ.व.मा लिइएको नीति अनुसार बरहथवा नगरपालिका अन्तर्गत वडा नं. ५ मा अवस्थित ४,५०,००० लिटर क्षमता भएको खानेपानी तथा सरसफाई आयोजनाको आवश्यक पूर्वाधारको जिर्णोधार गरी नयाँ पाइपलाइन विस्तार कार्यको निरन्तरता दिदै उक्त खानेपानी योजना आगामी आ.व.मा पुनः संचालन गरिनेछ ।
२. हजारियामा रहेको खानेपानी आयोजनाको आवश्यक पूर्वाधार निर्माण गरी संचालन कार्यलाई प्रथमिकताका साथ अगाडि बढाइनेछ ।
३. बरहथवा न.पा. वडा नं. ९ पैतालिस विगहाका बासिन्दाहरुका लागि शुद्ध खानेपानीको व्यवस्था गर्ने कार्य उच्च प्राथमिकताका साथ अगाडी बढाइनेछ ।
४. खानेपानी आयोजना अन्तर्गत मिनिरल वाटर उद्योग निर्माण गरी सहूलियत दरमा शुद्ध पानी नागरिकलाई उपलब्ध गराउने र नगरपालिकाको दिगो आय सुनिश्चित गर्ने नीति कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
५. बजार क्षेत्रमा बढि भिड हुने स्थानहरु बसपार्क र मालपोत कार्यालय नजिक आगामी आ.व.मा निःशुल्क चिसो शुद्ध पानी मिनिरल वाटर उपलब्ध हुने मेसिन जडान गरिनेछ ।
६. नगरक्षेत्र सरसफाई सम्बन्धी गुरुयोजना बनाई दिर्घकालीन फोहरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी रणनीतिक योजना कार्यान्वयनमा लाइनेछ ।
७. वैज्ञानिक मापदण्ड अनुसारको फोहर व्यवस्थापन केन्द्र निर्माण गरि फोहरबाट मोहर बनाउने अत्याधुनिक योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
८. बरहथवा नगरपालिका अन्तर्गतका नालाहरु वार्षिक कम्तीमा २ पटक सफाई गर्ने योजना कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
९. घरबाट निस्कने फोहरलाई घरघरमै स्तरीकरण गरी शुल्कमा आधारित फोहर संकलन तथा सरसफाई सम्बन्धि कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ ।

➤ **उर्जा विकास सम्बन्धि नीतिहरु**

१. बरहथवा नगरपालिका अन्तर्गतका सम्पूर्ण वडाहरुको सर्वेक्षण गराई नगर क्षेत्र भित्रका सबै बस्ती तथा घर-घर सम्म घरवत्ति विद्युतिकरण कार्य पहिलो प्राथमिकतामा राखी सम्पन्न गरिनेछ ।
२. गाउँ घरमा खाना पकाउनको लागि प्रयोग हुने गुँडैठाको प्रतिस्थापन गरि सुधारिएको चुल्हो, बायो ब्रिकेट र बायोग्याँस जस्ता जैविक उर्जामा आधारित प्रविधिको प्रयोगलाई विस्तार गरिने छ ।

३. बरहथवा नगरपालिका अन्तर्गतका मूल सडक तथा बजार चोकहरुमा अत्याधुनिक सडक सौर्यबत्ति जडान गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

४. सौर्य उर्जा प्रविधिबाट सिंचाइ गर्ने किसानलाई अनुदानका लागि पहल गरिनेछ ।

➤ वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि नीतिहरु

१. बरहथवा नगरपालिका र डिभिजन वन कार्यालय, सर्लाही संगको साभेदारीमा हजार विगहा देखि इलाका प्रहरी कार्यालय सम्म र वडा नं. ७ को दुध चिस्यान केन्द्र देखि दक्षिण पुरैनिया सम्मको सडक पेटिमा वृक्षारोपण कार्य भएकोमा यसको संरक्षण र विस्ता गर्ने कार्यको निरन्तरता दिइनेछ ।

२. आगलागी बाट हुने धनजनको क्षती नियन्त्रणका लागि वारुण यन्त्र संचालनमा ल्याइनेछ ।

३. हावाहुरी, आगलागी, सीतलहर लगायतका विपद्का कारण विस्थापित हुने परिवारहरुको लागि पुनःस्थापना गर्ने कार्यक्रमको प्रभावकारी संचालनका लागि **कार्यविधि** बनाई थप सेवा प्रवाह गरिनेछ ।

४. नगर क्षेत्रमा हरियाली प्रवर्द्धन गर्न, खाली, पर्ती जग्गा, नदी उकास क्षेत्र, सार्वजनिक जग्गाहरु र सडकको दायाँ बायाँ ठाउँ अनुसार उपयुक्त काठ, जडिबुटि र फलफुलका विरुवाहरु रोपण गरी शहरी सौन्दर्यता र आय आर्जन बढाउन हरित क्षेत्र विकास कार्यक्रमको निरन्तरता दिइनेछ ।

५. नगरको फोहोर मैलाको व्यवस्थापनमा निजी क्षेत्र समेतलाई परिचालन गरी सार्वजनिक निजी साभेदारीको अवधारणा अनुरूप शुल्कमा आधारित फोहोरमैला संकलन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

६. बरहथवा नगरपालिकाको ल्याण्डफिल साईट, फोहोर प्रशोधन केन्द्रका लागि जग्गा व्यवस्थापन गर्ने योजना पहिलो प्राथमिकतामा राखिनेछ ।

७. बरहथवा बजार क्षेत्रबाट संकलन गरिने फोहोरहरुलाई स्तरीकरण गर्न तथा आर्गेनिक मल उत्पादन प्रविधि जडान, सम्बन्धि विज्ञहरुबाट अध्ययन अनुसन्धान तथा डि.पी.आर तयार पारी फोहोरलाई मोहोर बनाउने योजना संचालनमा ल्याइनेछ ।

८. नगर क्षेत्र भित्र जथाभावी फोहोर गर्ने, सार्वजनिक स्थान र सडकहरु अवरुद्ध हुने गरी पशु चौपाया छाडा छोड्ने तथा निर्माण सामग्री राख्नेलाई फोहोरमैला व्यवस्थापन ऐन-नियमावली अनुसार हदैसम्मको कारवाही र दण्ड जरिवाना गरिनेछ ।

➤ सुशासन, सार्वजनिक सेवा प्रवाह र संस्थागत विकास सम्बन्धि नीतिहरु

१. बरहथवा नगरपालिकाको नगर पार्श्वचित्र (प्रोफाइल) तयारी गर्ने कार्य उच्च प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाइनेछ ।

२. बरहथवा नगरपालिकाको आवधिक विकास योजना तयार पारी कार्यान्वयमा ल्याइनेछ ।

३. आवधिक योजनालाई पुरा गर्न मध्यमकालीन खर्च संरचना स्वीकृत गरी कार्यान्वय गरिनेछ ।

४. बरहथवा नगरपालिका अन्तर्गतका टोल विकास संस्थाहरुलाई परिचालन गरी सडक अतिक्रमण सरसफाई, सामाजिक कुरिती न्यूनीकरण तथा वृक्षारोपण कार्यक्रमहरु अगाडि बढाइनेछ ।

५. स्थानीय सरकार संस्थागत क्षमता स्वमूल्यांकनका सूचकहरूको आधारमा कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरूको क्षमता विकास योजना तयार पारि कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
६. वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेटको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्ययोजना बनाई सो को आधारमा चौमासिक विस्तृत कार्ययोजना तयार पारि योजनाहरू कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
७. नगर र वडाको कार्यसम्पादनलाई केन्द्रित गरी चौमासिक समिक्षा गरि वेबसाइटबाट स्वतः प्रकाशन प्रतिवेदन चौमासिक रुपमा तयार पारि सार्वजनिक गरिनेछ ।
८. विगतका पेशकी बेरुजु फट्टर्यौट सम्बन्धी कार्ययोजना बनाई कडाइका साथ लागु गरिनेछ ।
९. नतिजामा आधारित कार्यसम्पादन प्रणालीको अबलम्बन गरी नगर प्रमुख संग प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत संग शाखा प्रमुखहरूको कार्यसम्पादन करार सम्भौता गरी करारका शर्तहरूलाई कार्यसम्पादन नमूल्यांकनको आधार बनाईने छ साथै कार्य सम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन प्रणाली लागू गरिनेछ ।
१०. बरहथवा नगरबासिहरूको गुनासोहरूको समयमा सम्बोधन गर्नका लागि अनलाईन गुनासो सुनुवाई पोर्टल संचालन गरी प्रभावकारी रुपले कार्यान्वयन गरिनेछ ।
११. नगर प्रमुखसंग प्रत्यक्ष संवाद हुने गरी **जनतासंग मेयर** कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
१२. बरहथवा नगरपालिका अन्तर्गतको सरकारी कार्यालयहरूको अनुगमन गरी जनताको सेवा सुविधाहरूलाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।
१३. नगरकार्यपालिका कार्यालयको प्रत्येक शाखा र वडा कार्यालयहरूको फाईलिङ्ग रेकर्डिङ्ग प्रणाली लगायत अन्य व्यवस्थापनमा समयानुकुल विद्युतिय शासन प्रणाली लागू गरी सुधार गर्दै सूचना प्रविधिमैत्री कार्यालय व्यवस्थापन गरिनेछ ।
१४. नगरपालिकाद्वारा प्रदान गरिने सेवा सुविधाहरूलाई प्रभावकारी, पारदर्शी एवं जनउत्तरदायी बनाउन सघन अनुगमन, बुलेटिन/ब्रोसर प्रकाशन, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण, सार्वजनिक परिक्षण तथा चौमासिक/वार्षिक प्रगती समीक्षा नियमित रुपमा गरी सुशासनको प्रत्याभूती दिईनेछ ।
१५. नगरकार्यपालिका अन्तर्गतका जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूको स्वास्थ्य विमामा ५० प्रतिशत अनुदान दिइनेछ र नगर सभाबाट स्विकृत दरबन्दीमा कार्यरत करार सेवाका कर्मचारीहरूको १० प्रतिशत संचय कोषबापत कट्टा गरी नगर कार्यपालिकाको कार्यालयबाट १० प्रतिशत थप गरी दाखिला गरिनेछ । साथै कार्यरत कर्मचारिहरूको योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कोषमा आवद्ध गराइनेछ ।
१६. सबै वडा कार्यालयको आफ्नो कार्यालय भवन निर्माणमा जोड दिइनेछ र प्रत्येक वर्ष वडा स्तरमा समेत सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण लगायत समाजिक जवाफदेहिताका कार्यक्रमहरू अनिवार्य गरिने व्यवस्था अवलम्बन गरिनेछ ।
१७. जन्म, मृत्यु, विवाह बसाइ सराराइ जस्ता घटना दर्ता कार्य अनलाईन प्रणाली मार्फत १८ वटै वडाबाट सेवा प्रवाहको व्यवस्था पुर्णरुपमा लागू गरिनेछ ।
१८. बरहथवा नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालयको कर्मचारी संगठन तालिका निर्माणका लागि ONM संगठनात्मक तथा व्यवस्थापनले दिएको संगठन तालिका अनुसारको संगठन तालिका स्वीकृत गरी प्रयोगमा ल्याइनेछ ।

यस बरहथवा नगरपालिकाको आ.व. २०८१।०८२ का लागि संघ, प्रदेश तथा आन्तरिक आय समेतको स्रोत अनुमान गरी कार्यालय संचालन प्रशासनिक खर्च, नगर स्तरीय आयोजना तथा कार्यक्रमहरु र वडा स्तरीय आयोजना तथा कार्यक्रमहरुका लागि तपसिल अनुसार बजेट सीमा निर्धारण गरिएको छ । यस बजेट सीमा भित्र रही आजको नगरसभाको उद्घाटन सत्र पश्चात् असार मसान्त भित्र वृहत छलफल गरी आ.व. २०८१।०८२ को वार्षिक नीति, कार्यक्रम र बजेट पारित गरिनेछ ।

तपसिल

क्र.सं.	स्रोत विवरण	आ.व. २०८१ ०८२ को अनुमानित रकम	
	प्रस्तावित आय		
१	संघीय सरकार बाट प्राप्त		
१.१	संघीय राजस्व बाड फाड	१४ करोड ८६ लाख ९९ हजार ९ सय ९९	१४८६९९९९९
१.२	संघीय समानिकरण अनुदान	१६ करोड ९९ लाख	१६९९०००००
१.३	संघीय रोयल्टी बाँडफाँड		०
१.४	विषयगत शर्तित अनुदान चालु	२९ करोड ११ लाख	२९११०००००
१.५	विषयगत शर्तित अनुदान पुँजीगत	६ करोड ७ लाख	६०७०००००
१.६	संघीय सम्पुरक	१ करोड ५० लाख	१५००००००
१.७	संघीय विशेष	३ करोड ८५ लाख	३८५०००००
१.८	नगरपालिकाको आन्तरिक आय	६ करोड	६०००००००
१.९	सडक बोर्ड नेपाल	६० लाख	६००००००
२	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त		
२.१	प्रदेश समानिकरण	१ करोड २६ लाख	१२६०००००
२.३	प्रदेश राजस्व बाँडफाँड	१ करोड	१०००००००
२.२	प्रदेश सम्पुरक	२० करोड	२०००००००
२.४	प्रदेश विशेष	३० लाख	३००००००
	कुल आय		८१६६९९९९९
	प्रस्तावित व्यय		
१	कार्यालय संचालन प्रशासनिक खर्च	१२ करोड ५० लाख	१२५००००००
२	नगर स्तरीय योजना तथा कार्यक्रम (आर्थिक, सामाजिक, भौतिक, वन वातावरण तथा विपद्ब्यस्थापन)	९ करोड १ लाख ८० हजार	९०९८००००
३	वडा स्तरीय योजना तथा कार्यक्रम संचालन खर्च	११ करोड २ लाख बीस हजार	११०२२००००
४	विषयगत शर्तित अनुदान चालु	२९ करोड ११ लाख	२९११०००००
५	विषयगत शर्तित अनुदान पुँजीगत	६ करोड ७ लाख	६०७०००००
६	संघीय सम्पुरक अनुदान, नमुना गरिव आवास आयोजना निर्माण	१ करोड ५० लाख	१५००००००
७	संघीय विशेष अनुदान, खानेपानी योजना पुनः संचालन कार्य	३ करोड ८५ लाख	३८५०००००
८	प्रदेश सम्पुरक अनुदानको कार्यक्रम खर्च	२० करोड	२०००००००
९	प्रदेश विशेष अनुदानको कार्यक्रम खर्च	३० लाख	३०००००००
१०	सडक बोर्ड नेपालको साझेदारीमा सोती कोरिडोर निर्माण तथा कालोपत्रे सडक मर्मत कार्य	६० लाख	६०००००००
११	आ.व. २०८०/०८१ को भुक्तानी दिनुपर्ने दायित्व खर्च	७ करोड ५० लाख	७५००००००
	कुल जम्मा व्यय		८१६६९९९९९